

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 134.

V Ljubljani, v sredo 13. junija 1888.

Letnik XVI.

Iz delegacij.

V ogerski prestolnici sešli sta se v soboto avstrijska in ogerska delegacija, da sklepate o terjatvah skupne vlade in dovolite državi sredstva, ki so vsled vnanjega položaja potrebna. Že nekaj let sèm sbajate se delegaciji v malo ugodnih razmerah. Odkar so se Turki utaborili ob Zlatem rogu, mora naša država vedno obračati pozornost na vzhodno vprašanje. Dolga stoletja bila je boje na življenje in smrt s krutim sovražnikom; in ko so hrabre čete l. 1683. pred Dunajem strle turško moč, Ozmani niso bili Avstriji toliko nevarni, toda vzhodno vprašanje dobilo je drugo lice. V zadnjem časi so balkanske razmere za našo državo največje važnosti. Plovdivska revolucija v septembru 1885 združila je obe Bolgariji ter spravila vzhodno vprašanje na dnevni red. Pod tem vplivom sešli sta se delegaciji dne 22. oktobra. Drugo leto pričelo se je zasedanje delegacij še v resnejših razmerah, ko se je bil namreč knez Aleksander odpovedal bolgarskemu prestolu. Oba delegacijska predsednika v nagovorih in cesar v odgovoru povdarjali so krizo vzhodnega vprašanja. Lansko leto sešli sta se delegaciji dvakrat. V izrednem zasedanju od 1. do 7. marca dovolili sta kredita 52 1/2 milijona, v drugem zasedanju od 27. oktobra do 22. novembra bila je obravnavam glavni predmet puška repetirka.

Kmalu po delegacijah pričeli so pruski časniki boj proti Rusiji, in svet se je bal vojske, dokler ni bila objavljena pogodba avstrijsko-nemške zveze. Tudi sedaj še visé sivi oblaki na evropskem političnem obzorji, vsestransko nezaupanje držav je znak sedanjega položaja, in le zveza srednjih treh evropskih držav na korist miru je edino tolažilo. Netivo se kopiči na vseh štirih vetrovih, in vsakdo čuti, da ta resen položaj ne more trajati leta in leta, ker ovira kulturni razvoj in državam požira najboljše moči; toda nobena država noče z odločnim korakom prevzeti odgovornosti za vse mogoče posledice. Najmanjši dogodek političnega značaja more provzročiti evropski vihar. Posamezne države se sicer lahko varujejo napada ali povoda krvavemu boju, toda vsaka država se bo gotovo z orožjem in vsemi silami svojimi branila proti vnanjemu napadniku.

Akoravno pa se ni še popolnoma polegel bojni strah, vendar še ni ugasnila upanja zadnja iskra, da bodo pod zastavo miru združene države odvrnile nesrečo strašne vojske ter narodom obvarovale dragoceno dōbo mirnega razvoja.

To sta v soboto v delegacijah povdarjala oba predsednika, dr. Smolka in grof Ludovik Tisza. Velike so žrtve, katere letos zahteva vojaška uprava, toda v sedanjem položaji mora imeti dobro orožje hrabra armada, ki varuje dom in cesarja. Kravačim srcem sicer dovolili bodo zastopniki avstro-ogerskih deželá novo terjatev, ali le ona država ima veljavo kot zaveznica drugi, ki se sama more braniti. Z željami in upi miru družiti se mora požrtovalnost. S temi besedami sta dr. Smolka in grof Tisza jasno označila stališče delegacij nasproti vj-nemu budgetu.

Ob enem pa sta oba predsednika povdarjala zvezo z Nemčijo kot trdno podlago moči in miru. Tudi mi se strinjamo s to zvezo, ki je velike vrednosti, ako ima le defenzivni namen. Državniška modrost avstro-ogerske države pa bodi, da nas taka zveza ne zvodi v boj za tuje koristi in da varnost države ni odvisna le od te zveze.

Govor poslanca dr. Poklukarja v državnem zboru dne 17. maja 1888.

(Dalje.)

Ker sem že pri pouku, dolžnost mi je še na jeden predmet spomniti Nj. ekscelencijo. To je resolucija, ki jo je stavil lansko leto moj tovariš, zastopnik tržaški, gospod Nabergoj, gledé dovoljenja treh ali štirih ustanov za sinove poljedelcev iz okolice tržaške, da obiskujejo poljedelsko šolo v Gorici. Upam, da se bo Nj. ekscelencija oziral na to željo, ki je bila lansko leto obširno utemeljena.

Preidem sedaj na rastlinorejo, in tu je najprvo vprašanje o vinoreji, sadjereji in zelenjavi oziroma nadomestilu za vinorejo proti trtni uši. O tem sedaj ne morem obširno govoriti in mi tudi ni treba, ker eden mojih tovarišev tako namerja, o tem predmetu obširneje govoriti. (Dobro! Dobro! na desnici.)

Gledé nadzorovanja gozdov ne morem družega

omeniti, kakor izraziti željo, da bi Nj. ekscelencija sedanje, postavno ustanovljeno društvo za pogozdovanje Krasa podpiral z vsemi sredstvi ter po možnosti pomnožil nadzorovalno osobje. Večje število osobja je v zadnjih letih imelo toli dobre nasledke, da smo njegov vpliv na naše gozdarstvo tudi mi spoznali; zato prosim Nj. ekscelencijo, naj bi tudi pri nas vpeljal normalno število nadzorovalnega osobja.

Na slabšem je pri nas živinoreja. Res je da so bile pred leti prav izdatne podpore in da se je vpeljalo mnogo plemenske živine. Priznam, da se je v tem oziru nekaj izboljšalo. Mnoge razstave so dokazale, da imamo mnogo dobre plemenske živine. Toda neke napake ovirajo povzdigo živinoreje. Imamo namreč postavo za povzdigo živinoreje, ki pa je vsled nesrečnega dostavka pri posvetovanju v deželnem zboru skoraj brezvspešna. V dotičnem odseku je bilo namreč nasvetovano, da mora vsaka občina za gotovo število krav imeti plemenskega bika. Neki govornik od nasprotne strani pa je rekel — ali je bila hudobija ali je bil slabo poučen — da bi s tem vzbudili nevoljo po deželi, ko bi namreč silili občine; nasvetoval je dostavek, da je na prosto voljo dano posameznim občinam. Nasledek je bil ta, da je bila postava brez vspeha. Sedaj se pripravlja nova postava, kakor sem slišal iz ust gospoda deželnega predsednika, s katero se bo odpomoglo temu in drugim nedostatkom; Nj. ekscelencijo pa prosim, naj bi pospeševal postanek te postave, kar bo gotovo storil tudi deželni zbor.

Druga velika napaka, ki ovira našo živinorejo, je ta, da se poizgubi skoraj vsa mlada živina najboljših vrst; ker ni blizu kupca, prodajejo največ mesarjem, in tako dežela izgubi. Po mojih mislih pa bi se te dve točki dali združiti, namreč pomagati občinam, da dobé po ceni plemenske bike, in pa rešiti dobro plemensko živino za živinorejo. Mislim, da bi se to ne dalo težko izvršiti, ko bi se sklenila postava, da mora vsaka občina imeti plemenske bike za določeno število krav. Ker pa ne moremo siliti občin, da bi delale dolgove in si kupovale drage plemenske bike, in ker tudi država ne more kupiti iz podpor zadostnega števila bikov, pomagalo bi se morda s tem, ko bi se ustanovilo eno ali dvoje središč, n. pr. v Ljubljani in na kmetijski šoli v

LISTEK.

Izgubljena pa najdena sreča.

(Obrazek iz življenja, spisal A. S.)

Kedar se nam sreča obrne,
Da megla pred nami leži,
Nebeški nam raj se odgrne,
Ko upanja luč zagori.
Levstik.

Siromaštvo je bolezen, koje nihče rad ne zdravi. Je odurna, ljudje se odvrtaajo od nje, in gorje mu, kojega zadene.

V gostilni smo. Zbrana je lepa družba. Sobana je elegantno opravljena; na stenah visé lepe podobe v pozlačenih okvirih in troje velikih zreal.

Zdaj se odpirajo duri — počasno — morebiti, da ta, koji je odpira, nima dosti moči, — in v sobo stopi majhno, blizu osemletno dekletce; na nogah ima raztrgane črevljice, in kar ugledate na nji, je pisano, razdrapano, in umazano krilce, prepasano s sličnim predpasnikom, s kojega je že davno izginola barva. Boječe stopa po sobi in se ustavlja pri posamičnih gostih, a ne ménite, da je

prišla beračit — le pogledite tja, kaj ima v rokah — vsakemu, da vsem, pri kojih se ustavi, ponuja na prodaj — srečo! Srečo prodaja! Saj stoji vendar napisano na teh listkih, koje prodaje po krajearji — česar si želite in kako se vam boče godilo.

„Gospodje, kupite!“ pozivlja deklica, a nihče se ne zmeni za-njo in ne kupi. Prišla je k zadnji mizi. Nekdo sedi ondi in je obrnen s hrptom proti nji.

„Gospod, prosim kupite listek, stane samo jeden krajear!“

Kakor bi jo bil pičil gad, také se deklica zdrzne, ko se ogovorjeni obrne k nji, in ugleda znanega sodniškega svetnika P. pred seboj, koji jo dokaj neuljudno zapodi.

„Nandka, ti vlačuga, si zopet tu! He, natak-
karica!“

Toda mala Nandka ni čakala izpolnitve te groznje, temveč hitro skoči od mize in v hipcu je bila na ulici. Beži dalje in se konečno ustavi vsa utrujena. Ožré se, ne teče li kedó za-njo, potem prešteje listke, — kajti bala se je, da bi česa ne izgubila, ker očem njen bil je nagle jeze . . .

* * *

Bila je jednajsta ura. Iz Š pivarne odhajajo gostje. Tudi oni neuljudni gospod, ki je také zarežal na Nandko in ji pretil, odhaja domov. Bilo mu je kacih 60 let; bil je državni uradnik s precejšnjo plačo, otrók ni imel, in soproga, s kojoj je priženil lepo premoženje, počivala je že davno pod hladno grudo. Samotaril je také že mnoga leta; ob sedmih prihajal je v pivarno in odhajal navadno ob jednajstih. Stanoval je nekje na glavnem trgu. Pot ga véde čez most.

„Oh, kaj mi je neki danes?“ in se ustavi ter nasloni na mostuo ograjo. Bila je krasna poletna noč. Na nebeskem obzorji migljalo je roj zlatih iskric, in iz pivarniškega vrta razlegali so se zvóki ubrane vojaške godbe in mило petje nekega pevskega društva.

Kaj neki pomeni to?

Spomni se, da je danes na vrtu slavnost na korist društvu, koje so založili slovenski rodoljubi v podporo slovenskega šolstva.

Mladina! Ta beseda ga zbóde. Tudi on je

Grnu pri Novem Mestu; tu bi morali sprejemati mlado živino od živinorejcev, ki imajo čisto pleme, ter jo prepuščati onim živinorejcem, ki se zanjo oglasijo, oziroma občinam, ki bi si jo po postavi morale preskrbeti. Troški ne bodo veliki, in po mojih mislih se sredstva ravnajo po potrebi; sredstvo bi bilo prav preprosto, ko bi se določila srednja cena v deželi. Zavod prevzame vsako mlado lepo živino tega plemena kl. po 36 ali 40 kr., kakor to delajo nekateri graščaki na Nižjeavstrijskem in Ogerskem. Treba bi bilo le podpor za prevažanje in krmo te mlade živine za časa sprejema do predaje živinorejcu, oziroma občini. Mislim, da bi to bilo na korist živinorejce. Sploh pa bodo izrekli svoje mnenje in najboljše preskrbeli za povzdigo živinoreje možje, ki imajo v tem izkušnje.

Ker sem ravno pri živinoreji, omenil bi še riborejo ter pristavil, da smo v našem deželnem zboru po dolgem posvetovanju potrdili ribiško postavo. Držali smo se največ vladne predloge, naj bi se podpirala riboreja povsod tam, kjer se more zgoditi brez posebne škode tovaren, obrtnijskih in poljedelskih podjetij, ki ležé ob vodi. Ta postava bo imela velik vspéh, ko bo politično oblastvo izvršilo in vredilo okrožja. Po postavi, ki je predložena, bi bilo namreč mogoče, da bi se ustanovil upravni aparat, ki ni v nikaki razmeri z delom, ki bi ga moral izvrševati. Pri posvetovanju o dotičnem paragrafu smo tudi povedali svoje mnenje. Pri nas bi bilo dobro, ko bi se ribiški odbor pridružil kmetijskim družbi. (Prav res! na desnici.) Ako se to zgodi, potem so troški nizki in izvršitev s pomočjo kmetijskih podružnic jako lahka. Treba je ene ali dveh nadzorovalnih oseb in vse drugo se lahko izvrši po ceni s pomočjo kmetijske družbe.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. junija.

Notranje dežele.

Prestolonaslednik Rudolf je v Zagrebu obiskal tudi Franc Josipovo vseučilišče. Na rektorjev pozdrav je odgovoril mej drugim: „Priložnost Vam je dana, da lep in stoletja star kulturni jezik z bogatim slovom gojite in izobražujete. Ob enem pa napravite čast imenu, koje ima to vseučilišče, s tem, da bo ta zavod ognjišče starim tradicijam Vašega naroda, to so: Zvestoba in vdanost dinastiji in avstro-ogerski monarhiji!“

Znamenja se množe, da bodo **nemški konservativci** pri prihodnjem zasedanju odločneje postopali v zadevi verske šole. Na pretenje dunajske židinjne „N. Fr. P.“, da bodo v tem slučaju levičarji zapustili zbornico, odgovarja „Vaterland“ v zvezi z „Grazer Volksbl.“, kratko in mirno: „Naj le gredó!“

Schönererjevci dunajski še vedno ne mirujejo. Neki slušatelj dunajske državne obrtne šole, ki se je vdeležil teh izredov, bil je izključen; predvčerajšnjim pa je redarstvo v „rotundi“ zgrabilo nečega medicince, ker je klical: „Živel Schönerer!“

Finančni odsek **ogerske zgornje zbornice** je končal svoja posvetovanja o špiritnem davku ter bo predlagal nekatere premembe, po kojih bi se poravnale razlike mej dotičnimi sklepi avstrijskega in ogerskega državnega zbora.

Vnanje države.

Uradno se preklicuje po ogerskih listih razširjena vest, da hoče **srbski** kralj Milan prevzeti pokroviteljstvo protipanslavistiške balkanske zveze.

Mej **bolgarske** vojake so se zopet razdelili tiskani pozivi, naj odpovedó svojo pokorščino princeu. Te proklamacije sicer ne bodo ničesa opravile pri bolgarskem vojaku, toda označilno je za tamošnje razmere, da se morejo sploh vtihotapiti v večjem številu take tiskovine v armado.

Ruski vladi je uradno naznanila **Avstrija**, da bo grof Kálnoky v delegacijah naglašal avstrijsko miroljubnost, vendar pa je pričakovati ostrih napadov na Rusijo s strani vladi nasprotnih govornikov.

V Berlinu se govori tudi o odstopu **pruskega** finančnega ministra Scholza, kar pa preklicuje uradni in poluuraadni listi, rekoč, da je s Puttkamerjevim odstopom ministerska kriza končana.

Francoska revizijska komisija je v svoji zadnji seji sklenila, da se obravnave o presoji ustave prelože do dne 25. oktobra, in sicer z ozirom na obljubo vlade, da bo sama predlagala presojo pred koncem leta, na vsak način pa pred sklepom sedanje zakonodajske dóbe.

Malenkostni prepir mej **Italijo** in **Zanzibarom** proti razkaliti italijansko-nemške razmere. „Diritto“ zatrjuje, da ima odurnost novega sultana svoj izvir v nemškem hujskanju. Sploh se opazuje, da dela Nemčija zapreke italijanskim naselbinskim težnjam, ter priporoča to zadevo parlamentu v nujno obravnavo.

V „Times“ se poroča iz Carjigrada: **Turčija** je ukazala svojemu zastopniku na petrograjskem dvoru, naj zahteva od Rusije pojasnila o vednih oboževanjih ruske mornarice in utrjevanjih ob Črnem morji.

Španski ministerski svet je sklenil preložiti politiško vprašanje, zadevo zaradi ostavke generalnega kapitana novokastilijanskega, Martineza Camposa, pa predložiti zbornicama.

Avstrijski poslanik v **Rumuniji**, grof Goluhovski, povrnil se je na svoje mesto v Bukarešt. Odločno se zanikava, da bo prestavljen v Pariz. — „Dreptatea“ poroča, da je rumunska vlada poslala ministra princea Stirbeja z važnim politiškim poslom na Dunaj, kjer ga je cesar Franc Josip sprejel v tajni avdijenci.

Izvirni dopisi.

Iz Litije, 10. junija. (Izv. dopis.) [Dalje in konec.]

Dež je ves čas še malo rosil, ali ko smo se iz fužin vrnili v trg in sedli k obedu v Oblakovi gostilnici, jelo se je vedriti. Obed je trajal do treh, ker so se vršile napitnice za napitnico brez števila. Prvi je napil starosta „Sokola“ g. Hribar Njega Veličanstvu, ki nam je dal ustavo in ž njo ravnopravnost. Godba je zaigrala cesarsko pesem, katero so vsi poslušali stojé. Nato je starosta napil še gospej Koblarjevi, Svetčevi, v obče vsemu narodnemu ženstvu, in naposled g. L. Svetcu, ki se že od nekdaj bori neustrašno za naše pravice. Ta napitnica bila je burno sprejeta. G. Svetec nazdravil je g. dr. Vošnjaku, a ta pa se mu je zahvalil. G. S. Nollu napil je okrajnemu glavarju in gosp. A. Trstenjak slovenski domovini. Nato so se še vršile brezštevilne napitnice. Ker smo slišali, kako lepo poje litijski zbor, in ker je tudi v bližnjem Šmartnem poseben pevski zbor, mislili smo si, koliko lepše bi še mogla delovati oba pevska zbora, ako bi se združila in ako se ne bi po nepotrebnem tako pisano gledala. Žal, da je na kmetih tako, da se vasi in občine ne morejo videti in da se večkrat celó sovražijo. Tak nesporazum je tudi med Litijo in Šmartnim ter med litijskimi in šmartinskimi pevci. Ako bi se ti pevci združili, imeli bi lep zbor kakih tridesetih pevcev in to je na

kmetih res lep zbor. Zdaj pa vlada nesporazum in narodna stvar trpi radi trdoglavosti jedne in druge stranke. Rojaki, premislite to dobro in se združite; v edinosti je moč. Storite to radi narodnosti, kajti to ste storiti dolžni, ako ste pravi narodnjaki. Prava domovinska ljubezen bode vse poravnala in ako je kdaj bilo kaj takega med Vami, kar Vas je sprlo, pozabite to iz rodoljubja, in ako nas zopet obiščejo rojaki in ako sami priredimo kako slavnost, priredimo jo skupno in združeno.

Po obedu šli smo na strelišče, ki je kakih deset minut daleč od Litije. Tu so „Sokoli“ telovadili na drogu in nam kazali svoje spretnosti, katere so vzbujale zlasti pri kmečkem ljudstvu veliko strmenje. Kmečki možje in ženice majale so sive glavice, kadar se je kak „Sokol“ prekuenil na drogu ali pa se tako preobrnil okoli droga, da se je mislilo, da se bode zdaj in zdaj zakadil Bog vedi kam na stran. Da so vse te spretnosti potem poskušali na drogu kmečki fantje, bilo je pričakovati. In res splazili so se na drog in vrteli in se obračali na njem v eno mer, skoro da brez konca do kraja, kakor da bi kdo na ražnju vrtel kozlovino, in so popadali z droga še-le, ko jih je vsa moč zapustila. Pripovedovali so, da je fantov, katerih se marsikateri v eno mer zavrti okoli droga čez stokrat. Bila je to prava narodna veselica, in pod milim, jasnim nebom bili smo odškodovani za vse neprijetnosti, s katerimi nas je motil predpoludanski dež.

Nekoliko pred sedmo uro zapustili smo strelišče ter se čez Litijo vrnili v gostilno g. Treota pri kolodvoru, kjer smo pričakovali vlaka ter se poslovili od dragih rojakov. V gostilni je tudi prehitro minil čas, kateri smo si kratili z raznovrstnimi napitnicami domoljubom in zaslužnim možem. Od teh napitnic omeniti nam je napitnico, ki bi bila imela priti na vrsto že na obedu, ali ker je gospod imel popoludansko cerkveno opravilo in je moral radi tega prej vstati od obeda, ni bilo prilike, da bi se mu nazdravilo. Ta gospod je g. Zupančič, kateremu je napil starosta in je to napitnico sprejelo vse občinstvo z velikim navdušenjem.

Potem smo spremili goste do vlaka in se še enkrat poslovili od njih.

Tako nam je „Sokolov“ izlet napravil jako prijeten dan, katerega se bomo še dolgo spominjali. Taki shodi so zato jako potrebni in važni, ker se v napitnicah in v pogovorih pové marsikatera beseda, pojasnijo se odnošaji politišni, društveni, književni, narodno-gospodarski in drugi in se tako širi znanje in obzorje med rojaki. Taki izleti ali shodi privabijo navadno mnogovrstnega ljudstva in tu ima prost človek priliko slišati mnogo domoljubno besedo, katere sicer ne bi slišal in katero si potem zapomni ter se morda tudi uname za-njo. Vero božjo oznanjali so apostoli in za njimi drugi, in kamor niso mogli ali utegnili samosobno, tja so pisali. Ako smemo rabiti to primero za naše politišne in društvene razmere, moramo priznati, da se je tudi nam posluževati sredstev, ki pospešujejo te namene: širiti moramo domoljubje in narodno zavest ne samo po časnikih, ampak tudi z živo besedo. Živa beseda in prijateljska beseda v pogovoru uname človeka bolj, nego kakoršni-koli članki in pisarije. V tem biva torej velika važnost narodnih shodov, in to važnost čutimo mi na kmetih bolj, nego vi v srcu Slovenije. Koliko trgov je po Slovenskem, v katerih ni leta nobene slavnosti, nobe-

bil svoje dni član tega bujnega in nadepolnega naraščaja človeške družbe, in njemu je cvela mladost. Toda dnevi njegove mladosti niso bili zlati. Nasmehe se trpko. Spomni se svojega detinstva, polnega glada in bēde. Bila je tó grenka kupa, v koji je bilo vse, kar se v življenji nazivlja zlo — moral jo je izpiti do dna. Nikedar ni odpustil usodi, da njemu ni, ko se je boril z bēdo, podal nihče pomočne roke. Spomni se dóbe, ko je bil vzlic vsem svojim vednostim in duševni bistrosti v kot pitiskan od družbe. Zakaj? Ker so videli na njem nedostatek in — oguljeno, slabo sukno. Mrzil je torej družbo in se ji umikal. Govorili so o njem, da je misantrop; tak je ostal do današnjega dne, dasi se mu je dobro gođilo in bile razmere njegove vse drugačne.

Bilo je to pred mnogimi leti. — tudi takrat bilo je pozno ponoči in je stal tu naslonjen na ograjo, nagnen je bil naprej in topo zrl v šumeče valove narasle vode. Danes, ko se spominja onega večera, strese ga mrz. Veste li, čemu je prišel takrat sem? — ali bolje rečeno — privlekel se? — Hotel se je

prekopieniti doli — da bi našel v valovih — smrt, kajti položaj njegov bil je vsled nedostatka in bēde takó strašanski, da si ni upal dalje živeti.

Zamisli se; svetiljke plinove ugasnejo in pred njegovimi očmi dviguje in se razpolaga siva megla; pod mostom buče valovi, zaletavajo se in vspenjajo, in nad njim vzašča nekaj, lik ogromna bela senca z dolgimi prijemali; vspenja se po njem, že čuti, kako ga prijemajo za grlo, vrat, kako ga vlečejo doli, kjer mu nasproti šumi in se mu usmeva temna globina peneče vode — v tem hipu čuti, da ga nekdo vleče nazaj . . .

Bila je mala deklica, ki je držala konca njegove sukne v rokah ter ga vlekla z vso močjo nazaj, da bi se ne prekopicnil čez ograjo v vodo, kajti sloneč — je bil zaspal.

Stoprav na trdih mostnih deskah, kamor se je bil zvalil — se probudi.

Odpře oči in ugleda pred seboj — Nandko.

Toda še zmenila se ni zanj. Pripogneno je nekaj poberala, kar je ležalo okolu raztreseno; nato se čuje v nočni tišini zamolklo ihtenje.

Stopi k ograji; pri jasni mesečini bila je videti množina raztresenih papirnatih listkov, ki plavajo na valovih — bili so planeti, koje je prodajala, ali kakor jih je sama nazivljala — sreča.

Po obrazu kapajo ji gorke solze. Na nebu plava luna v polnem lesku, in iz vode žuboré neznani glasovi, ki se spajajo v divno melodijo odmevajoče godbe z vrta pivarne, vmes se pa druží britko plakanje detetovo.

Za trenutje zré v njo; nato jo pa vpraša: „Kaj ti je, Nandka? Čemu jočeš vedno; zakaj ne odgovoriš?“

Nekaj časa še ihti, potem pa dé: „Skoro vse sreče pale so mi v vodo — oh, kako se bojim domov.“

Zamisli se; zdi se, da je ginjen, kajti v očeh mu poigravo solzé; prime jo za roke in dé:

„Nič se ne boj — danes pojdeš z menoj in ostaneš pri meni; nič nisi izgubila — ne boj se, to srečo papirnatu, koja ti je splavala po vodi, najdeš zopet pri meni.“

In šla je z njim ter ostala pri njem, kajti vzela jo je za svojo hčerko.

nega večjega shoda, razven somnjev, na katerih pa se ljudje pogovarjajo o drugih rečeh, a ne o narodnosti, v obče o slovenščini! Zato, rojaki, dramite trge, vzbujajte občine, pridobivajte jih za slovensko stvar. Kdor seje, tudi žanje. Kdor drami, tisti pridobiva za-se, za one namene, katere širi in zastopa.

Čast torej vsakemu narodnjaku, ki se vdeležuje takih shodov; čast vsakemu, ki v ta namen kaj žrtvuje!

Glas iz Litije.

Iz Prage, 6. junija. (Izv. dop.) [Instalacija nadvojvodinje Margarete Sofije za opatinjo kr. terezijanskemu zavodu plemenitnic na Hradčanih. — Samostansko zatišje na praškem gradu. — Opatinja c. kr. terezijanskega zavoda.] (Dalje.) Prva opatinja bila je nadvojvodinja Marija Ana, hči ustanovnice Marije Terezije. Imenovana je bila dné 2. februarja leta 1766. Ker takrat samostan benediktinek pri sv. Jurji ni bil še odpravljen, ni bila instalovana v Pragi, temveč kapitolarkam samo predstavljena. Umrla je l. 1789.

Druga opatinja bila je Marija Ana, nadvojvodinja, hči cesarja Leopolda II., sina Marije Terezije. Imenovana je bila na prošnjo čeških stanov od njenega očeta. Takoj ti drugi opatinji izročeno je bilo pravo, kronati češke kraljice.

Da bi pa bilo mōči opatinji živeti tudi stanu njenemu primerno, ustanovili so češki stanovi ustanovo, da se ji iz njenih dohodkov plača na leto 20.000 goldinarjev. Ustanovljeno je bilo, da se ima ta vsota tudi v tem slučaju izplačati, ko bi mesto opatinje bilo izpraznjeno, — vendar se bode ta vsota nakladala obrestinosno, da obresti narastejo do vsote 20.000 gold. Slavnostna instalacija druge te opatinje vršila se je v prisotnosti njenega cesarskega očeta, matere in celega dvora dné 8. junija 1791 zelo sijajno. Štiri dni po njeni instalaciji kronala je z nadškofom in najvišjim dvornim grofom pražkim soprogo cesarja Leopolda II. Marijo Ludoviko za češko kraljico ter položila svoji materi krono na glavo. Opatinja umrla je dné 1. okt. l. 1809.

Tretja opatinja bila je nadvojvodinja Marija Terezija, hči nadvojvode Karola, strijca cesarja Ferdinanda Dobrotljivega. Imenovana je dné 6. junija 1836 od cesarja Ferdinanda zaradi tega, da bi mogla biti kronana njegova soproga Ana Marija za češko kraljico. Instalovana je bila dné 8. avgusta in 12. avgusta je že kronala cesarico Ano Marijo za češko kraljico. Toda že 27. listopada odpovedala se je svojemu visokemu dostojanstvu, kajti dné 9. januarja 1837 poročila se je s kraljem obeh Sicilij, Ferdinandom II.

Četrta opatinja bila je kneginja Hermina, hči nadvojvode Josipa, palatina ogerskega, imenovana od cesarja Ferdinanda Dobrotljivega l. 1839. Ali umrla je kmalu potem l. 1842.

Peta opatinja je nadvojvodinja Marija Karolina, sestra tretje opatinje, imenom Marija Terezija. Imenoval je tudi to cesar Ferdinand l. 1843. Omoživši se z nadvojvodo Rainerjem, odpovedala se je temu dostojanstvu l. 1852. Od te dōbe je bil c. kr. ustav plemenitnic 23 let brez opatinje.

Šesta opatinja je bila nadvojvodinja Marija Kristina, hči nadvojvode Karola Ferdinanda. Za opatinjo imenoval jo je cesar Franc Josip I. dné 8. februarja 1875 in je bila instalovana 10. oktobra leta 1876. Ker se je pa poročila s španjskim kraljem Alfonzom XII., odpovedala se je torej tej časti. Kristina — sedanja španjska kraljica - vdova — je bila tretja opatinja, koja se je odpovedala opatovanju zaradi možitve. Omenim naj mimogredé, da je Kristina poslala novoimenovani opatinji dragoceno molitveno knjigo. Platnice so kar posejane z zlahtnimi kamenčki, in listi okrašeni so s prekrasnimi slikami. Zapon je od čistega zlata, na koji je ime kraljice Kristine. (Konec prih.)

Dnevne novice.

(„Slovensko politično društvo“) objavilo je preteklo soboto v „Slov. Narodu“ svoja pravila. Novega društva veselili se bomo tudi mi, če bo prav čvrsto delovalo na pravi blagor slovenskega ljudstva. Nekako osupnilo nas je le to, da osnovalni odbor o novem političnem društvu nam do danes niti z besedico ni poročil. Mar društvo ni namenjeno vsem Slovencem v deželi?

(Novi mestni zdravstveni svēt) je imel prvo sejo dné 8. t. m. Načelnikom je bil izvoljen gosp. dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, njegovim, namestnikom mestni fizik g. dr. Roblek, zapisnikarjem prvi mestni komisar g. Tomec. Mestni fizik je poročal o minoli epidemiji in nasvetoval, naj se v mestu ustanove tri postaje, kjer se bodo otrokom cepile kože, in naj se onim materam dajo majhne nagrade, katerih otrokom so bile cepljene kože ali pa na novo cepljene s posebnim vspehom. Predlagal je dalje, naj si mesto omisli pripraven voz za prepeljavanje kozavih. Zdravstveni svēt je potrdil te nasvete. — Člani mestnega zdravstvenega sveta so gg.: dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, dr. Gregorič, vitez Zitterer, A. Kremžar, trgovec Röger, dr. Kapler, dr. Roblek, dr. Ambrožič, dr. Illner, inženir Duffé in mestni komisar Tomec.

(„Glasbena Matica“) priredila bo dné 8. julija ob 11. uri dopoludne v redutni dvorani velik koncert. Kakor čujemo, pelo bode okoli 150 pevcev; sodelovali bodo tudi operna pevca tenorist g. Pogačnik in basist g. Weiglein in virtuozi na kontrabasu g. Blaž Fišer.

(C. kr. poljedelsko ministerstvo) je dovolilo okrajna živinozdravnika za okraj kamniški in logaški.

(Mrtvoud) je zadél včeraj zjutraj 21letno hči Zakotnikovo iz Gor. Šiške v kolizejski mesnici, da je bila takoj mrtva.

(Znani slikar Charlemont) pripeljal se je v ponedeljek v Ljubljano in bode obiskal mnoge kraje naše dežele, da si nabere motive za krajevne slike. G. Charlemont je namreč sodelovalec pri cesarjevičevem delu „Die oest.-ung. Monarchie in Wort und Bild“ za zvezek „Kranjska“.

(Slovensko društvo) je zborovalo dné 10. t. m. v Mariboru ter izvolilo nov odbor: Dr. Gregorec, predsednik; dr. Mlakar, podpredsednik; dr. Dečko, tajnik; Franc Divjak, denarničar; odborniki pa: Jožef Rapoc, Peter Šunko, dr. Radaj, dr. Sernec, M. Vošnjak, dr. Rudolf, namestniki pa: Franc Mlakar, A. Velebil, dr. J. Glančnik. Društvo namerava letos še zborovati pri sv. Jurji v Slov. Goricah, v Konjicah in v Gornjem Gradu.

(Iz Maribora): Letošnji pregled in obdarovanje lepih bikov v našem okraji vršilo se je dné 4., 5. in 6. t. m. v Mariboru, v Slivnici, pri sv. Lovrencu in v Št. Ilji. Živinorejci so prignali 47 bikov na pregled. Od teh je bilo 38 licenciranih, 9 so jih zaradi premladosti zavrnil. Od 38 dobilo je darila 29 bikov. Živinorejska komisija, ki je bike pregledavala in obdarovala, sklenila je v mariborskem okraji vpeljati marijahofersko pleme, po občinah v hribih pa muricodolsko.

(Iz Gradca) se nam poroča: V nedeljo skočil je z verižnega mosta pleskarski pomočnik v Muro. Rešili so ga ter poslali v bolnišnico na blazniški oddelek, kjer ga bodo nekaj časa opazovali, če je mož pri pravi pameti. — Druga nesreča pripetila se je v ponedeljek zvečer 76letnemu starčku, ki se je ob Muri nasproti plavalšču s psom igral ter padel v reko. Spremljevalec njegov skočil je za njim v vodo in ga je srečno rešil.

(Izpred porotnega sodišča.) Predvčerajšnjim popoludne je stal pred porotniki 32 let stari posestnik Goršič iz sv. Jurja, zatožen, da je ogoljufal Meto Jernejčič iz Jarš za terno v znesku 732 glđ. Kakor smo že o svojem času poročali, zadela je zgorejšnja Meta Jernejčič terno, a ker ne pozna števil, prala je nekaj dni po izžrebanji, ko je prišla po opravkih v Ljubljano, pred loterijo v Lingarjevih ulicah neznanega jej človeka pokazavši mu svoj loterijski list, ali je kaj zadela? Mož jej je odgovoril, da nič. Žena je vrgla list na tla ter odšla, mož pa ga je pobral. — Priča Jera Jeras je izpovedala pri obravnavi: Dobro se spominjam, da mi je Jernejčič pokazala bel loterijski listič (na Trst) s številkami 48, 73, 74; ko sem prihodnjo nedeljo prinesla mleko v Ljubljano ter šla gledat, katere številke so izžrebane, spoznala sem, da je Jernejčič zadela terno. Prišedši domov sem jo prašala, ali je že dobila denar, odgovorila pa mi je, da je stran vrgla listič v Lingarjevih ulicah. Goršič je prišel po denar v kolekturo gospe Urbasove na Valvazorjevem trgu, ki ga mu pa ni izplačala vsled sodnijske prepovedi. — Glavna priča Jernejčič ne more odločno potrditi, da je Goršič isti mož, s kojim je govorila v Lingarjevih ulicah. Ker je bil Goršič isti dan, ko je bila terna stavljena, v resnici v Ljubljani, ker je spričevalo županstva ugodno za zatoženca in ker je bil samo enkrat do sedaj

kaznovan vsled razžaljenja časti, oprostili so ga porotniki po izvrstnem govoru njegovega zagovornika g. dr. Krisperja z desetimi proti dvema glasovoma. — Včeraj dopoludne vršili ste se dve obravnavi, prva zoper Jakoba Pavška zaradi uboja, druga zoper J. Kranjšeta iz Vipave zaradi posilstva. Prvi je bil obsojen na 18 mesecev težke ječe z mesečnim postom, drugi na 15 mesecev težke ječe. — Pri popoludanski obravnavi je bil Fr. Strgar iz Kresnic obsojen zaradi težke telesne poškodbe na 16 mesečno težko ječo.

(Treščilo je) dné 7. t. m. v neko hišo pri sv. Miklavžu v celjski okolici. Triindvajsetletna Jožefa Krušič obležala je mrtva od strele zadeta, drugi domači so bili le omamljeni.

(Utonil) je v Mariboru dné 7. t. m. poleg železničnega mostu v Dravi 20letni Josip Kaiser. Kakor priče pripovedujejo, skazoval se je sredi Drave kot dober plavač; kar ga zgrabi krč, in zgine pod vodo.

Narodno gospodarstvo.

0 setvi.

C. kr. poljedelsko ministerstvo poroča o setvah v začetku meseca junija sledeče: Druga polovica maja je bila suha. Na mnogih krajih pripomogli so k temu mnogo tudi še vetrovi. Le tu in tam poškrpil je nekoliko dež. V severnih deželah cesarstva in po planinskih deželah je bila druga polovica majnikova večinoma hladna, da celó mrzla, po južnih pa vroča. Zmrzovalo je in deloma je padel sneg v drugem in tretjem tednu majnikovem v Galiciji, Bukovini, na Češkem po Sudetih in na Kranjskem. Vedna suša zadržavala je hudo setve in rasti. Posebno hudo se pozna suša jarim setvam (ječmenu in ovsu), ki sta slabo pognala in se tudi pozneje nista kaj prida razvijala. Le ondi, kjer je bila zemlja debela in oranje zadosti globoko, ni mogla suša posebno vplivati, ker si je zemlja kolikor toliko zimske vlage ohranila; vsled tega so se pa na takih krajih tudi ozimine vse drugače razraščale in razvijale, kakor drugod. Kjer je bilo redko sejano, ali je setev redko ozelenela, ondi seveda se ni bilo nadjati gostega žita.

Rž je po južnih deželah že odcvetela, po srednjih in severnih deželah pa še-le cveté. Žetev njena večinoma ne bo taka, da bi se hvalili z njo; pšenica pa obeta v obče dobro srednjo letino, le v Galiciji, po Dolenji in Gorenji Avstriji kažeta pšenica in ječmen jako dobro letino.

Koruza je v Bukovini, na Koroškem in po Istri prav lepa, v Galiciji in po Štajerskem slaba in jo je bilo marsikje treba podorati in iz novega saditi.

Sočivje kaže različno, tako n. pr. po nekaterih krajih iztočne Galicije prav lepo, po drugod ga je vzela slana, kakor n. pr. po ljubljanskem barji in okolici.

Repušica (ogršica, rapos) je deloma še v cvetji, večinoma je pa že odcvetela. Po Galiciji, Šleziji in Dolenji Avstriji kaže prav lepo, po Čeahah in Moravi škodovala ji je slana in pa sijajniki (Glanzkafer) in bo marsikje slab pridelek.

Krompir je po nekod dolgo potreboval, predno je ozelenel in tu in tam še-le sedaj iz zemlje leze. Vendar pa večinoma povsod prav lepo kaže. Manj zadovoljni so kmetovalci s sladkorno peso, ki je slabo pognala in jo je bilo zlasti po Češkem marsikje treba podorati in iz novega vsejati.

Tudi na hmelju pozna se pogubni vpliv suše le predobro, po Čeahah zlasti ondi, kjer ga bolj kasno obrezujejo, škodovala so mu mnogo žuželke. V obče so pa hmeljarji zadovoljni, kakor jim letina kaže. Štajerci nádejaajo se prav lepega pridelka.

Največ trpela je vsled suše klaja, tako deteljna kakor tudi senena. Travniki, ki niso vodi pristopni, obetajo slabe košnje, tisti pa, na katere se je lahko voda napeljevala, so pa jako gosto in lepo zaraščeni.

Vinska trta je povsod močno pognala, lepe in obilne grozdice nastavila je pa le na Tirolih, na Štajerskem in v Primorji. V Istri krozuljice že cvetó. V mariborski okolici se trti perje suši vsled bolezni *Phytophus vitis*.

Sadje je srečno odcvetelo. Slana mu je le redkokje škodovala, tem več pa gosenice in hrošči. Nastavek je lep in obeta v obče obilno sadja.

Telegrami.

Serajevo, 13. junija. Prestolonaslednik in prestolonaslednica sta prišla ob 7. uri zjutraj pri najlepšem vremenu v krasno ozaljšano deželno glavno mesto. Cesarjevič je pregledal na kolodvoru postavljeno častno stotnijo ter je prijazno odgovoril na pozdrav županov, prestolonaslednica pa je med tem dovolila, da so se jej predstavile nekatere gospe. Od kolodvora do vladnega poslopja,

kjer je dvorno prenočišče, stala je natlačena množica, vmes celó mnoge zakrite mohamedanke. ki je z navdušenimi klici pozdravljala visokosti.

Budimpešta, 12. junija. Zgornja zbornica je potrdila postavo o davku na žganje z nekaterimi nebitvenimi dostavki.

Berolin, 12. junija. Cesar je tekom dneva zavžil zadostno hrane ter se je peljal opoludne po vrtu na sprehod. Čuti se nekoliko jačjega. — „Kreutztg.“ naznanja, da bo odstopil zaradi očesne bolezni načelnik civilnemu ministerstvu, Wilmowski. Poluradno se preklicuje vest o Friedbergovi ostavki.

Listnica opravištva.

G. M. K. na P. Ker ste poslali že 7. januarja 15. gld., se je z novoposlanim poravnal ne le ves stari dolg; ampak imate celo za l. 1889 7 gl. dobrih.

Za pogorelce na Vinici, Goleku in Podklanjcem

so darovali čast. in prečast. gospodje:

Jožef Kerčon, župnik v Predasljah	12 gl. — kr.
Josip Škofic, admin. na Zaplani	3 " 50 "
Župni urad v Zavrčah	1 " 70 "
Matej Frölich, dekan v Trebnjem	3 " — "
Župni urad v Škocijanu	13 " — "
mons. Luka Jeran, stolni kanonik, zbirka „Zgodnje Danice“ II. pošiljatev	308 " 46 "

Za cerkev sv. Jožefa Podklanjcem:

mons. Luka Jeran, stolni kanonik, zbirka „Zgodnje Danice“ 7 " — "

Vsem blagim dobrotnikom in dobrotnicam se pristočno zahvaljujem in želim, da jim Bog stotero poplača.

Jurij König,
župnik.

Pomen zdrave krvi za človeško telo se mej občinstvom še veliko preveč prezira. Ne razumevajo ljudje, da veliko številno boleznij provzročuje ravno slaba, nepravilno sestavljena kri. Oni, ki trpe vsled pomanjkanja krvi, kojim sili kri v glavo, ki imajo bledico, spuščaje, zlato žilo, itd., skrbeti bi morali, da ojačijo kri z rednim prebavljanjem in življenjem. V takih slučajih so, kakor znano, jako velike vrednosti lekarnarja Rih. Brandta švicarske kroglice, ki se dobivajo v lekarnah škatljica za 1 marko (60 kr.) in kojim dajejo ženske zaradi prijetnega vplivanja prednost pred vsemi drugimi sredstvi. Zahtevajo pa naj se s posebno pazljivostjo na krstno ime lekarnarja Riharda Brandta švicarski zvaljčki, ker se prodajajo mnoge slične a ponarejene kroglice pod enakim imenom. Prezreti se ne sme, da ima vsaka pristna škatljica kot etiketo bel križ v rdečem polju in zaznamovanje: lekarnarja Rih. Brandta švicarske kroglice. Vse drugačne škatljice naj se ne sprejmejo.

Umrlí so:

11. junija. Martin Kössner, komptoirist, 39 let, Marije Terezije cesta št. 10, jetika. — Angela Lapajne, kondukerjeva hči, 2½ mes., Poljske ulice št. 38, Atrofie.

12. junija. Helena Ogrin, mizarjeva hči, 2 mes., Karolinška zemlja št. 1, katar v črevih.

V bolnišnici:

11. junija. Anton Grum, mizar, 29 let, Morbus maculosus Werlh.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	735 0	19 6	sl. jzap.	jasno		
12. 2. u. pop.	735 6	23 6	sl. jug		0-00	
9. u. zveč.	735 4	18 0	sl. vzh.	oblačno		

Čez dan jasno, zvečer nekoliko oblačno. Srednja temperatura 20-4 C., za 2-0° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

13. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 95 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16%	80 " 90 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 95 "
Papirna renta, davka prosta	93 " 95 "
Akcije avstr.-ogerske banke	863 " — "
Kreditne akcije	282 " 30 "
London	126 " 45 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleon	10 " 02 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 95 "
Nemške marke	62 " 02 1/2 "

Tržne cene

dné 13. junija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 17	Špeh povojen, kgr.	— 66
Rež, "	4 22	Surovo maslo, "	— 90
Ječmen, "	3 74	Jajce, jedno "	— 2
Oves, "	3 08	Mleko, liter	— 8
Ajda, "	4 22	Goveje meso, kgr.	— 56
Proso, "	4 22	Teleče "	— 54
Koruzna, "	5 52	Svinjsko "	— 54
Krompir, "	1 96	Koštrunovo "	— 34
Leča, "	12 —	Pišanec	— 60
Grah, "	13 —	Golob	— 25
Fižol, "	11 —	Seno, 100 kgr.	2 14
Maslo, kgr.	1 —	Slama, "	1 96
Mast, "	— 75	Drva trda, 4 mtr.	6 50
Špeh svež, "	— 54	" mehka, "	4 10

Izdajatelj: Jožef Jerič.

Prijateljem mladine

se priporočajo naslednje knjižice:

„Zgledi bogoljubnih otrok“

iz vseh časov krščanstva. Trije zvezki, à broš. 30 kr., kart. 40 kr., lično v platno vezan 60 kr.

„Angeljček“

otrokom učitelj in prijatelj. Štirje zvezki à 12 kr.; skupno vezani 50 kr., lično v platno 60 kr.

„Krščanski Detoljub“

mladine. — S prilogami. Izhaja štirikrat na leto in velja za celo leto 40 kr. Priloge „Ali znaš“ in „Zakladnica“, 32 str. 16°, po 4 kr. Pri slednjih dveh knjižicah na 10 komadov jeden povrhu.

Dobivajo se omenjene knjižice v „Katoški bukvarni“ ali pa pri gosp. Kržiču, katehetu v samostanu čč. gg. uršulink. (4)

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS - A

Ljubljana,
Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilničarske oprave

po najnižjih cenah. (48)

☛ Cenilniki gratis in franko. ☛

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firnežu najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Ne zameniti z Radgonsko, to je Radkersburger.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goríc.

Kot zdravilna voda.

Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kislíci največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zasliženjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vredu, katarjih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda.

Vsled obilne oglene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislá voda najbolj priljubljena poživiljajoča pijača. Pomešana s kislim vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gaséča pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo.

Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislá voda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrlatico, mrzlico in koleró. Kopeli se prirejujejo iz železnate in kislé vode z raznovrstno gorkoto. Skušnja učí, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gold.)

Ogljeno-kislí litij kot zdravilo.

Liter radenske kislé vode ima v sebi 0-06 gr. dvakratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je košče kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočine kalija, natrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem proste vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati s litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavníške prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vsepihi, koje so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošílja zastoj in franko kopališče radenske statine na Štajerskem.

(16) V zalogi imata kisló vodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.

Preselitev in priporočilo.

Slavnemu občinstvu, zlasti prečastiti duhovščini najuljudneje naznanjam, da sem se preselil s svojo

klobučarsko in krznarsko trgovino

v Kirbiševo hišo na Kongresnem trgu poleg gledališča.

Zahvaljevaje se p. n. občinstvu za dosedanje zaupanje, obljubujem, da bom najtočneje izvrševal vsa naročila ter z dobrim, bodisi klobučarskim bodisi krznarskim blagom zadovoljeval vsestranskim zahtevam.

Odličnim spoštovanjem

A. Krejči,

(14) klobučar in krznar v Ljubljani.

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzorci blaga resnim kucepem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmatratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot špeciáliteto: altarne preproge.

☛ Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje. ☛

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gl. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gl., zimnate modroce po 20 gl., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.

Cenilnik s podobami zastoj in franko.

Odgovorni vrednik: Ignacij Zitnik.

Tisk „Katoške Tiskarne“ v Ljubljani.